INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Obchody 75. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego

26 września tego roku w Poznaniu odbyły się obchody 75. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego. Współgospodarzami uroczystości byli: Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego oraz Zarząd Okręgu Wielkopolska Światowego Związku Żołnierzy AK .

W swoim wystąpieniu Marszałek Marek Woźniak powiedział:

Stefan Ignaszak – podpułkownik kawalerii Wojska Polskiego, cichociemny, żołnierz Armii Krajowej, uczestnik Powstania Warszawskiego, po wojnie aresztowany przez UB - z wyrokiem śmierci, cudem uniknął egzekucji...do końca życia walczył o pamięć i o swych ocalałych z pożogi żołnierzy ....
Dzisiejsze uroczystości 75 rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego mają jego twarz. Bo przecież nie sposób opowiedzieć o wszystkich, o tysiącach - bezimiennych często - bohaterów, którzy podczas okupacyjnej nocy dawali świadectwo tego, że „Jeszcze Polska nie zginęła".
Mamy to szczęście, że każdego roku, pod pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej, spotykamy się z ludźmi, którzy nie tylko byli świadkami walki toczonej z okupantem, ale jej bezpośrednimi uczestnikami.
Szanowni Państwo
Żołnierze Podziemnego Państwa Polskiego
Doceniamy Waszą obecność wśród nas i jesteśmy z niej dumni. Dziękujemy...
Żołnierze Armii Krajowej przysięgaliście Ojczyźnie wierność i walkę o jej wyzwolenie, aż do ostatniej kropli krwi, aż do ofiary życia. I tę najwyższą cenę wielu z Was zapłaciło.
Jesteśmy tutaj, aby dać świadectwo pamięci o tych, którzy polegli i złożyć wyrazy szacunku tym, którzy stoją na straży prawdy o latach mroku i chwały.
W tym roku obchodzimy 75-lecie wybuchu II wojny światowej i 75-lecie powstania Polskiego Państwa Podziemnego, bo daty te są ze sobą ściśle związane. Choć, wobec miażdżącej przewagi wroga, kampania wrześniowa zakończyła się klęską, a zdradziecki cios w plecy zadany przez Sowietów, dopełnił zbrodni – Polacy nigdy broni nie złożyli. Od pierwszego do ostatniego dnia wojny.
Ta walka toczyła się na wielu płaszczyznach i podejmowali ją niemal wszyscy – z bronią w ręku, poprzez opór i tworzenie tego, co było zabronione – od dzieci w Szarych Szeregach, do leciwych weteranów powstań. Polskie Państwo Podziemne budowało siły zbrojne, ale także podziemne struktury pozwalające Polakom przeciwstawiać się wynaradawianiu i zachować godność.
W podziemiu działały sądy wydające wyroki na prześladowców i zdrajców, pracowały tajne komplety, na których Polacy zdobywali wykształcenie i zdawali maturę, działały teatry wystawiające Mickiewicza i Słowackiego, wydawane były gazety i książki.
Istnienie Podziemnego Państwa Polskiego miało również ogromne znaczenie polityczne – dając świadectwo, że Polska jest i walczy.
Polskie Państwo Podziemne było jedyną taką strukturą w Europie. Podporządkowane rządowi Rzeczypospolitej na uchodźstwie, dawało Polakom nadzieję i siłę przetrwania. W Poznaniu i Wielkopolsce, która została wcielona do III Rzeszy jako Kraj Warty, funkcjonowanie konspiracyjnych struktur miało szczególne znacznie, ale było też bardzo trudne. Hitlerowcy zaciekle i ze szczególnym okrucieństwem niszczyli tutaj wszelkie przejawy polskości, a karą za opór była śmierć.
Od początku wojny prowadzono w Wielkopolsce działalność konspiracyjną i akcje zbrojne, z których największą była bez wątpienia akcja „Bollwerk"– zniszczenia magazynu rzecznego z ciepłą odzieżą dla podążającej na wschód armii niemieckiej. Niemcy rozstrzelali niemal wszystkich jej uczestników.
Wielkopolanie ginęli zamęczenie przez gestapo, w więzieniach, w Forcie VII, w obozie w Żabikowie, a jednak walka nigdy nie ustała, z każdym okupacyjnym rokiem przybierała na sile. Od 1942 do 1944 roku, liczba zaprzysiężonych w kraju żołnierzy Armii Krajowej wzrosła prawie dwukrotnie, do 380 tysięcy. Nie inaczej było w Wielkopolsce. Im okrutniejsze były represje, tym silniejszy był opór.

Koniec wojny, dla wielu Polaków zaangażowanych w działalność Polskiego Państwa Podziemnego, a szczególnie dla żołnierzy Armii Krajowej, stał się początkiem nowego koszmaru. Tym boleśniejszego, że Polak stawał przeciwko Polakowi.
Zebrani pod tym pomnikiem lepiej od nas wiedzą, jakie to były czasy! Czasy politycznego terroru i prześladowań. Żołnierze Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych, Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość oraz innych ugrupowań, które nie podporządkowały się stalinowskiemu totalitaryzmowi, byli represjonowani i osadzani w więzieniach bezpieki. Na wielu wydano wyroki śmierci, wielu zaginęło bez wieści.
Dla nowej, namaszczonej przez Sowietów, władzy stali się zagrożeniem, niebezpiecznym przypomnieniem wartości i prawd, o których Polacy mieli zapomnieć.

Szanowni Państwo
Żołnierze Polskiego Państwa Podziemnego
Długo przyszło Wam czekać na sprawiedliwość!
W 1989 roku, gdy rozpoczęliśmy budowanie niepodległej, demokratycznej Polski i skończył się czas historycznego kłamstwa, powstał również Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska.
Za ogromny zaszczyt poczytuję sobie możliwość współpracowania z Państwem, korzystania z waszego cennego doświadczenia i wiedzy. Jesteście Państwo naturalnymi spadkobiercami spuścizny Polskiego Państwa Podziemnego i strażnikami pamięci o nim. Wy najlepiej wiecie, do czego prowadzi szaleńcza rządza władzy, nieposzanowanie suwerenności innych państw i wojna.
W 75 rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego, w obecności jego żołnierzy i tak licznie przybyłych młodych ludzi, mamy obowiązek mówić o tym, przestrzegać i apelować do świata o przeciwstawienie się wszystkim agresorom.
Bo w Polsce dobrze wiemy, jaka jest cena wolności!

W programie obchodów 75. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego znalazły się: Msza Święta AKowska w Kościele oo. Dominikanów przy ul. Kościuszki 99 w Poznaniu, uroczystości przy Pomniku Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej oraz spotkanie w sali konferencyjnej PAN, podczas których wręczone zostały Odznaczenia „Pro Patria", Odznaki Honorowe „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego" oraz Medale za zasługi dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Odznaczenia otrzymali:

Awanse na wyższe stopnie wojskowe:
Hanna Nowicka i Włodzimierz Puternicki

Medale „Pro Patria"
Dariusz Krzeszowiec - współzałożyciel Grupy Historycznej „Gustaw-Harnaś"
Krzysztof Kubiak- współpracownik Zarządu Okręgu Wielkopolska Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Odznaki Honorowe „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego" :
Michał Jurga – Burmistrz Miasta Kościana
Zenon Jóźwiak – członek nadzwyczajny Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska, członek Instytutu im. gen. Stefana „Grota" Roweckiego w Lesznie oraz Wielkopolskiego Stowarzyszenia Pamięci AK
Marek Goryniak – sekretarz oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Lesznie, członek Instytutu im. gen. Stefana „Grota" Roweckiego w Lesznie
Piotr Ruszkiewicz – Przewodniczący Rady Miejskiej w Kościanie
Marian Sobkowiak – Prezes Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Lesznie
Franciszek Wawrzyniak – Wiceprezes Środowiska „Syrena" Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska
Stanisław Holak - Prezes Środowiska „Knieje" Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska

Kazimierz Grotel – członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska, inicjator porozumienia Szpitale Przyjazne Kombatantom w Wielkopolsce
Wojciech Bociański – Prezes Środowiska „Pałac" Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska
Janusz Gunderman – Prezes Środowiska „Syrena" Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska
Jerzy Mierzwa – członek Zarządu Środowiska „Jodła" Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska

Medale za zasługi dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej przyznane przez Zarząd Główny Związku:
Tomasz Grudziak – Dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Wielkopolskiego
Dariusz Szmyt – Burmistrz Lubonia
Józef Odolanowski – fotograf, dokumentujący działalność Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Środzie Wielkopolskiej
Janusz Paul – współpracownik Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Środzie Wielkopolskiej
Bogdan Spochacz – współpracownik Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Środzie Wielkopolskiej

Zachęcamy Państwa także do obejrzenia reportażu telewizyjnego pt. „Tradycje Armii Krajowej w Wielkopolsce", który będzie miał swoją premierę 26 września o godz. 20.20 na antenie TVP Poznań. Powtórki będzie można zobaczyć także o 27 września o godz. 18.15 oraz 28 września o godz. 20.30. Produkcja i emisja reportażu została dofinansowana przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego .

Przypomnijmy, że tworzenie struktur Polskiego Państwa Podziemnego rozpoczęto 27 września 1939 roku. W uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 września 1998 r. czytamy: „W dniu 27 września 1939 r., w obliczu kapitulacji stolicy, powstała pierwsza konspiracyjna organizacja niepodległościowa - Służba Zwycięstwu Polski. To historyczne wydarzenie zapoczątkowało budowę Podziemnego Państwa Polskiego, fenomenu w dziejach nie tylko - II Wojny Światowej".

W żadnym innym ogarniętym II Wojną Światową Kraju nie istniała analogiczna struktura. Działając w ścisłej łączności z rządem emigracyjnym, dysponując własną administracją, sądownictwem, parlamentem i siłami zbrojnymi – Armią Krajową, Polskie Państwo Podziemne mogło spełniać te same funkcje, co w okresie niepodległości, a także wspierać kulturę, naukę i publikację polskich wydawnictw czy pracy podziemnej. Organizowało też pomoc społeczną i tajne nauczanie. W Wielkopolsce , w maju 1940 roku, objął swój urząd pierwszy Delegat Rządu na Kraj. Został nim Cyryl Ratajski, długoletni Prezydent Miasta Poznania okresu międzywojennego.

75, rocznica powstania Polskiego Państwa Podziemnego zbiegła się w tym roku z 25. rocznicą utworzenia Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska. Podczas obchodów wspominaliśmy w szczególności Stefana Ignaszaka, pierwszego prezesa Zarządu Światowego Związku Żołnierzy AK, cichociemnego, żołnierza Armii Krajowej i uczestnika Powstania Warszawskiego.

ŻOŁNIERZOM
OKRĘGU POZNAŃSKIEGO
ARMII KRAJOWEJ
I ORGANIZACJI WOJSKOWYCH WIELKOPOLSKI
WALCZĄCYM O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI
ORAZ O POWRÓT ZIEM PIASTOWSKICH DO MACIERZY
POLEGŁYM I ZAMORDOWANYM W LATACH 1939-1945
SŁUŻBA ZWYCIĘSTWU POLSKI
ZWIĄZEK WALKI ZBROJNEJ
SZARE SZEREGI
NARODOWA ORGANIZACJA WOJSKOWA
BATALIONY CHŁOPSKIE
GWARDIA LUDOWA
POLSKA NIEPODLEGŁA
NARODOWA ORGANIZACJA BOJOWA
WOJSKO OCHOTNICZE ZIEM ZACHODNICH
TAJNA POLSKA ORGANIZACJA WOJSKOWA
WIELKOPOLSKA ORGANIZACJA POWSTAŃCÓW
ORGANIZACJA JEDNOŚCI NARODOWEJ
CZARNY LEGION
TAJNA ORGANIZACJA WOJSKOWA
TAJNA ORGANIZACJA NIEPODLEGŁOŚCIOWA
MIEJSCOWA ORGANIZACJA NIEPODLEGŁOŚCIOWA
NARODOWE SIŁY ZBROJNE-GRUPA ZACHODNIA
"Ojcowie naszych ziemio święta,
Ziemio wielkich cnót i czynów
Tyś na wskroś jest przesiąknięta
Krwią ofiarną swoich synów....
Władysław Bełza - Legenda o garści ziemi polskiej, w.1-4.
(Klucz szyfru Okręgu Poznańskiego Armii Krajowej)

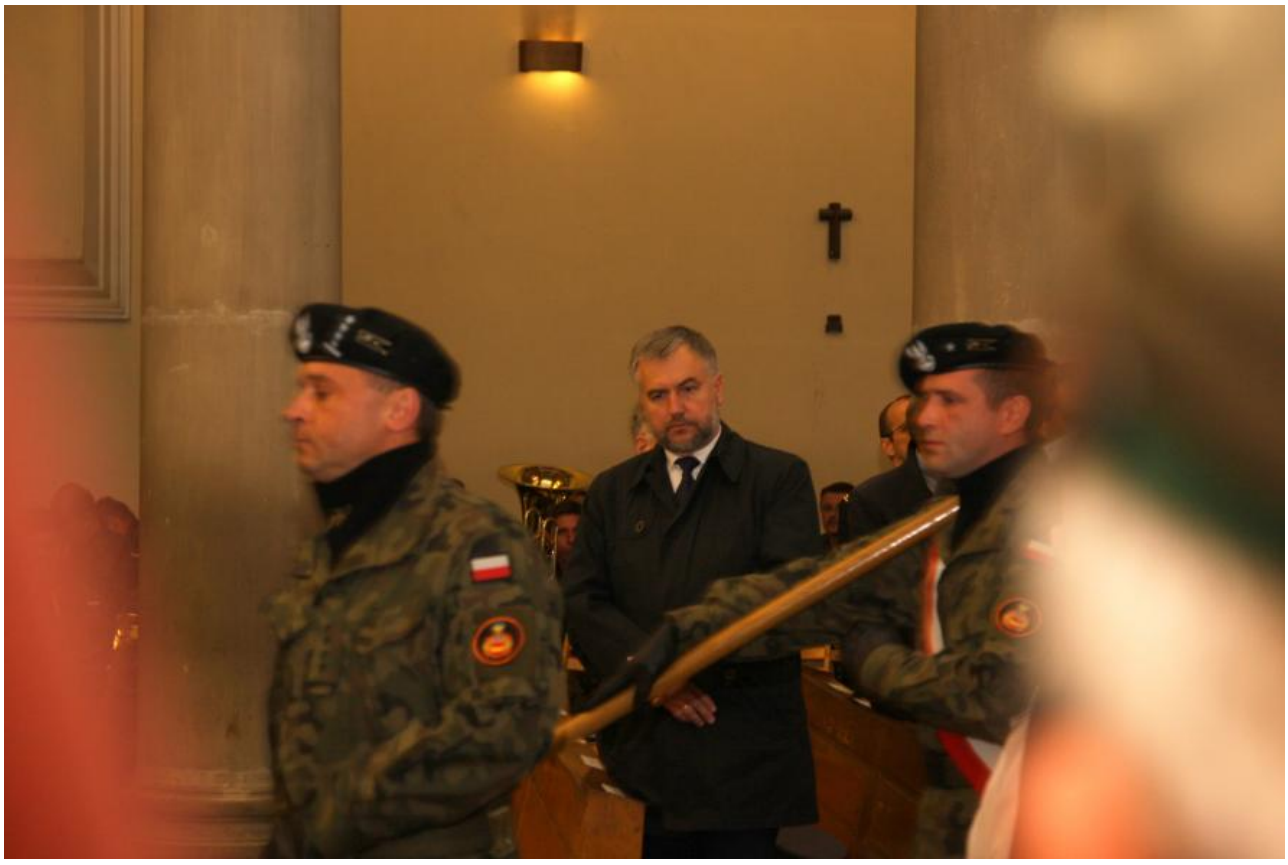

75
ROCZNICA
POWSTANIA
POLSKIEGO
PAŃSTWA
PODZIEMNEGO

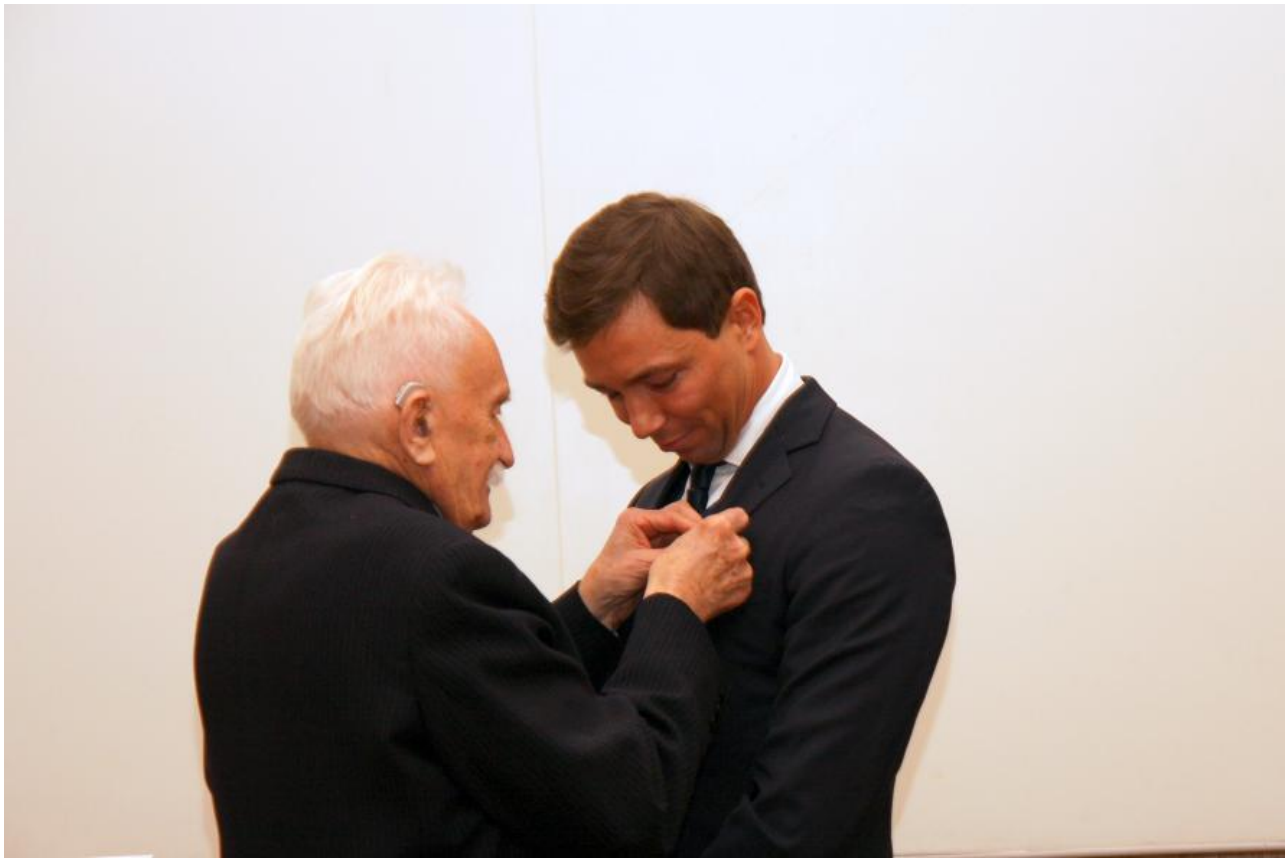

AK
AK

ROCZNICA POWSTANIA
POLSKIEGO PAŃSTWA

ROCZNICA POWSTANIA
POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO

25
ROCZNICA
ODZYSKANIA
SZCZEBLOWEGO
WIELKOPOLSKA

Pliki do pobrania:

- 25latszzakokregwielkopolska.pdf - 75016 Mb

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie